

תחום: שיפורים אגרוטכניים בתמרים

שם התכנית: פיתוח מאגר מידע בתמרים כתשתית מחקרית לשיפור איכויות הפרי

מספר מוקד פנימי: 82209

חוקר אחראי: אבי סדובסקי – מו"פ ערבה דרומית

שלב המו"פ: מחקר נמשך

מועד התחלה וסיום המחקר: התחלה 01/01/2014 סיום 31/12/2016

רקע תאור הבעיה ומטרות המחקר:

בשנים האחרונות חלה עליה רבה במודעות לאיכות הפרי, בענף התמר, ובמיוחד במג'הול. במהלך גידול המג'הול קיימות מספר תופעות הפוגעות באיכות הפרי ומביאות לנזקים כלכליים קשים. תופעות אילו כוללות את תופעת ה"שלפוח", בה קליפת הפרי נפרדת מציפתו, וכן את תופעת "דילוג השלב", בה הפרי כולו, או חלקים ממנו, מתייבשים עוד לפני הבחלתם. בעבר הוצע קשר בין גורמי הסביבה ושכיחותן של התופעות, והוצעו מספר טיפולים שאמורים להפחית את הנזק. אולם, המאמצים המחקריים הרבים שנעשו עד היום (במיוחד בקשר לשלפוח) לא הובילו לתובנות או לפתרון חקלאי.

מטרות העבודה:

ליצור מאגר נתונים המקיף את כל חלקות התמר בערבה דרומית. הנתונים והמידע שייאספו במאגר יישמשו לבניית מודלים לגבי הגורמים המשפיעים על היבול ואיכותו. מודלים אלה יישמשו ככלי עזר לקבלת החלטות במהלך העונה ובזמן אמת לקראת ובמהלך אירועים (בעיקר אקלימיים) העשויים להשפיע על היבול ואיכותו. בנוסף יישמש המידע שנאסף ע"י כל מגדל ככלי עזר ניהולי בחלקותיו.

מהלך המחקר ושיטות העבודה:

נתוני ממשק הגידול של שישה מטעים הוכנסו באופן חלקי בלבד. הוקמה מערכת לבדיקת איכות של מדגמי פרי ע"י המעבדה בערדום. נתוני הדיגום התואמים את המשלוחים לבית האריזה מועלים לאתר בית האריזה ומשם יועברו למאגר. נדרשת התאמה של תוצאות בדיקת האיכות כך שתוצאותיה ישקפו לא רק את איכות האריזה אלא גם פעולות שבוצעו בשטח לדוגמא: פרי קרוע, פרי צהוב לא בשל, פרי צהוב פרתנוקרפי ועוד...

תוצאות ביניים:

עד כה לא הוכנסו מספיק נתונים שיאפשרו ניתוח גורמים המשפיעים על היבול ואיכותו. אם זאת המידע קיים אצל המגדלים אולם לא הוקלד למאגר. נכתבו שאילתות המאפשרות למגדלים לקבל מידע מרוכז לגבי התוצאות.

מסקנות ובעיות שיש לתת להם פתרון בהמשך:

למרות הרצון של המגדלים להשתתף במאגר המידע הכנסת הנתונים נעשית באופן חלקי בלבד, ולכן כמות הנתונים אינה מאפשרת ניתוח. יש צורך למצוא דרך להכנסת הנתונים באופן שוטף. למרות חוסר ההצלחה החלקית יש להמשיך ולתחזק את המאגר. בישיבה שהתקיימה עם מרכזי המשקים הוסכם להמשיך בתכנית בסיוע מסיבי יותר של המשקים.